

Les

Bedankt voor het downloaden van dit artikel.

De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

nt2@uitgeverijboom.nl
redactie@tijdschriftles.nl

Talking Points als nieuwe strategie

Taal oefenkansen bij vijftien Antwerpse musea

Bij Les 188

HET EERSTE DIGITALE PROEFNUMMER VAN
LES!

Wie de Schrijfprijs Nt2 heeft gewonnen? De jury van de Schrijfprijs heeft inmiddels haar keuze gemaakt en voor elk van de vier categorieën (Alfa, A1/A2, B1/B2 en OKAN/ISK) de winnaar aangewezen. In het middenkatern vindt u het juryrapport en de winnende teksten. Inmiddels is op een feestelijke bijeenkomst de prijs uitgereikt aan de winnaars. De Schrijfprijs was een succes; de deelname aan de wedstrijd overtrof met 376 inzendingen ruimschoots onze verwachtingen.

Dit nummer staat verder in het teken van taal en cultuur. Dat cultuur en taal onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, zal elke taaldocent beamen. Een voorbeeld (van Folkert Kuiken in zijn column ONDER DE LOEP): welke Nt2-docent heeft niet ooit met een afbeelding van een schilderij, een foto of een filmpje taal proberen uit te lokken?

De laatste jaren zijn er in Vlaanderen en Nederland verschillende culturele instanties bijgekomen die zich met speciale programma's op taalleerders en laaggeletterden richten. Tijd om ze eens in het zonnetje te zetten.

Verder:

Kijkt u op onze site www.tijdschriftles.nl. U vindt er het eerste digitale proefnummer van Les met artikelen die niet in de papieren versie van Les verschijnen (zie ook pagina 36). Het is een voorproefje van volgend jaar, wanneer Les op de site regelmatig nieuwe artikelen zal publiceren en een uitgebreidere nieuwsrubriek zal verzorgen dan tot nu toe. Abonnees zijn hier al uitgebreid over geïnformeerd. We wensen u veel inspiratie en leesplezier.

Redactie Les

Taal is overal. Thuis, op school, in de stad. Maar welke taal? Antwerpen telt op dit ogenblik meer dan 170 nationaliteiten die elk hun eigen taal spreken. Een smeltkroes van klanken en betekenissen die de communicatie er niet eenvoudiger op maakt. Via projecten binnen het onderwijs, welzijn en inburgering worden oude en nieuwe bewoners aangezet om met elkaar in gesprek te treden. Ook cultuur draagt hier haar steentje bij. Vijftien Antwerpse musea creëren taal oefenkansen vanuit hun diverse collecties. Boeken, schilderijen, voorwerpen en zelfs gebouwen die de dialoog tussen collecties, maar vooral mensen opzetten. Activerend taalgebruik in het museum dat voor even een leercentrum wordt. Jan Staes beschrijft in dit artikel hoe musea dit bereiken door te werken volgens een nieuwe strategie: Talking Points, stellingen waarop de leerlingen worden gevraagd te reageren.

Spraakverwarring

Alles vertrok vanuit een noodzaak. Sinds jaar en dag bezoeken scholen – van kleuter- tot volwassenenonderwijs – de vele collecties en musea in Antwerpen. Van het museum Plantin-Moretus met zijn collectie oude boeken en drukpersen, de Kathedraal, het mode- en fotografiemuseum, het Rubenshuis, het MAS tot het Koninklijk museum voor Schone Kunsten en het Museum voor Hedendaagse Kunst MuHKA. Eind jaren '90 merkten de gidsen in deze instellingen dat hun verhaal niet meer aansloeg bij het publiek. Niet de inhoud, maar de manier waarop het werd doorgegeven, had de eeuwwisseling niet overleefd. Het onderwijs en de maatschappij waren interactiever geworden. De dialoog had het overgenomen van het doorgeven van informatie. Massaal werd overgeschakeld naar interactieve rondleidingen, waarbij de bezoeker niet meer de antwoorden, maar vragen voorgeschoteld kreeg. Wat zag

hij? Waaraan deed het denken? Wat wist de toeschouwer zelf over het werk? De aanpak sloeg aan, maar het gesprek stokte opnieuw een paar jaar geleden.

Een nieuwe uitdaging deed zich voor: meer- en anderstaligheid. Gidsen pasten zich opnieuw aan, zochten synoniemen voor begrippen die ze hanteerden, screenden hun brochures op eenvoudig taalgebruik en stelden aangepaste vragen. De bezoeker volgde echter niet. Waarom viel het gesprek plots stil in vele groepen? Had het museum en zijn collectie zijn rol verloren bij de 'nieuwe' Antwerpenaar? Speelden culturele verschillen – andere gewoontes, andere beeldtalen, andere iconen – hier een rol? Moest alles sneller, digitaler en 'cooler' om nog boeiend te zijn, of was er meer aan de hand? Was de rondleiding, de uitleg, waren de vragen van de gids te veel in taal vereenvoudigd, zodat ze 'uitgehoud' waren? Een antwoord op deze vraag geven bleek onbegonnen